

РЕШЕНИЕ

№ 415

гр. гр. Димитровград, 19.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ДИМИТРОВГРАД в публично заседание на
тринадесети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния
състав:

Председател: Гургана Т. Стоянова Денчева

при участието на секретаря В. Ив. Г.
като разгледа докладваното от Гургана Т. Стоянова Денчева Гражданско
дело № 20235610100616 по описа за 2023 година

В исковата молба ищецът твърди следното: ищецът Н. Д. Т. е страна по Договор за потребителски кредит № 20221014094354005/14.10.2022г. сключен с „Нет Кредит“ ООД. Съгласно чл.11 от Договора Кредитодателят се задължава да предостави на Кредитополучателя кредит в размер на 3000.00 лева, а Кредитополучателят /доверителят ми/, се задължава, да върне сумата, от 3708 лева, съгласно условията на договора. ГПР по кредита е в 49.72% , а ГЛП в размер също на 41.05% , при срок на кредита от 12 вноски. Считам, че ДОГОВОР ЗА ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТ № 202210140943540059/14.14.2022г. е нищожен на основание чл.26 ал.1 от ЗЗД, вр. с чл.22 от ЗПК, вр.с чл.11.и чл.19 ал.4 от ЗПК. При условията на евентуалност, считам че клаузата на чл.6. ал.1 от ДОГОВОР ЗА ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТ № 202210140943540059/14.10.2022г. предвиждаща заплащането на неустойка е нищожна на основание чл. 26, ал. 1 пр.3 от ЗЗД, като противоречаща на добрите нрави и поради това, че е сключена при неспазване на нормите на чл. 143, ал.1 и чл.146 ал.1 от ЗЗП.

В срока за отговор ответникът депозира такъв, в който твърди следното: На основание чл. 175 ГПК и от името на представляваното от мен дружество признавам следните факти: сключването между страните на процесния договор за кредит, по силата на който на ищеца е предоставена сумата в размер на 3 000.00 лева, при договорен ГПР в размер на 49,72% и годишен лихвен процент в размер на 41.05%. Доколкото посочените факти не са спорни между страните, моля същите да бъдат отделени като безспорни и ненуждаещи се от доказване с доклада на съда по делото. Оспорвам следните твърдения на ищеца: договорът за кредит е недействителен; неустоечната

клауза противоречи на добрите нрави. По отношение на твърденията за недействителност на договора за кредит: По отношение на твърденията за противоречие с чл. II, ал. I, т. 9 ЗПК Разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т. 9 ЗПК предвижда, че договорът за потребителски кредит съдържа лихвения процент по кредита, условията за прилагането му и индекс или референтен лихвен процент, който е свързан с първоначалния лихвен процент, както и периодите, условията и процедурите за промяна на лихвения процент; ако при различни обстоятелства се прилагат различни лихвени проценти, тази информация се предоставя за всички приложими лихвени проценти. За да са изпълнени изискванията на горесцитираната разпоредба е необходимо: посочване в договора на лихвения процент по кредита; условията за прилагането му; индекс или референтен лихвен процент, който е свързан с първоначалния лихвен процент, както и периодите, условията и процедурите за промяна на лихвения процент; ако при различни обстоятелства се прилагат различни лихвени проценти, тази информация се предоставя за всички приложими лихвени проценти. В процесния договор за кредит ясно и непротиворечиво е посочено, че лихвеният процент по кредита е в размер на 41.05% като същият е фиксиран за целия период на договора (чл. 11 ал. 1 във вр. с т. 1, част III от Стандартния европейски формуляр за предоставяне на информация за потребителски кредити, доказателство № 1 към отговора). Условията за прилагане на лихвения процент са налице в чл. 3, ал. 2 и 3, чл. II, ал. 7 от договора, като в същия е налице информация за потребителя, че лихвата по кредита на ден е в размер на 1/360 от годишния лихвен процент. Видно от изложеното договорът отговаря на изискването по чл. 11, ал. 1, т. 9 ЗПК. По отношение на твърденията за противоречие с чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК Съгласно чл. 11, ал. I, т. 10 ЗПК договорът за кредит следва да съдържа годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение № 1 начин. Информация за размера на ГПР е налична в чл. 11, ал. 4 от договора (49.72%), а общата сума, дължима от кредитополучателя - в ал. 5 на чл. 11 от договора 3 708.00 лева). ГПР е изчислен при базовото допускане, че договорът за кредит ще остане в сила за уговорения срок и че кредиторът и потребителят ще изпълнят задълженията си при спазване на условията и сроковете, предвидени в договора за кредит. Моля да бъде взето предвид, че както националният закон, така и Директива 2008/48/ЕО не поставят като изискване към съдържанието на договора посочване на компонентите на годишния процент на разходите. Те са нормативно определени в чл. 19, ал. I ЗПК, респ. Приложение № 1 към ЗПК (в този смисъл е и Решение № 651 от г. по в. гр. д. № 611/2020 г. на Окръжен съд - Пловдив, Решение № 298 от г. по в. гр. д. № 2736/2019 г. на Окръжен съд - Пловдив, Определение № 1067 от 07.07.2020 г. по в. ч. гр. д. № 1284/2020 г. на Окръжен съд - Пловдив и други). По отношение на твърдението за заобикаляне на нормата на чл. 19 ЗПК В т. 19 от

преамбюла на Директива 2008/48/ЕО е предвидено, че „За да се даде възможност на потребителите да взимат своите решения при пълно знание за фактите, те следва да получават адекватна информация относно условията и стойността на кредита и относно техните задължения, преди да бъде сключен договорът за кредит, която те могат да вземат със себе си и да обмислят. С оглед осигуряване на възможно най-пълна прозрачност и сравнимост на предложенията за сключване на договор, тази информация следва да включва по-специално годишния процент на разходите, приложим и определян по еднакъв начин навсякъде в Общността С чл. 19 ЗПК се транспонира разпоредбата на чл. 19 от Директива 2008/48/ЕО като българският законодател е предвидил, че годишният процент на разходите по кредита се изчислява по формула съгласно приложение № 1 и при неговото изчисляване не се включват разходите, които потребителят заплаща при неизпълнение на задълженията си по договора за потребителски кредит (чл. 19, ал. 2 и ал. 3, т. 1 ЗПК). Изложеното е в унисон с предписанията на чл. 19, пар. 1 и пар. 2 от Директива 2008/48/ЕО - в т. 1 е записано, че годишният процент на разходите „се изчислява в съответствие с математическата формула, съдържаща се в част 1 от приложение а в пар. 2 ясно и непротиворечиво е посочено, че целите на изчисляването на годишния процент на разходите се определят общите разходи покредита за потребителя, с изключение на сумите, дължими от потребителя за неспазване на някое от задълженията му според договора за кредит... " Разбирането, че в годишния процент на разходите не се включват сумите, дължими от потребителя за неспазване на задълженията му по договора (в случая неустойка за неизпълнение на задължението за предоставяне на обезпечение) се потвърждава и от факта, че съгласно чл. 19, пар. 3 Директива 2008/48/ЕО „Изчисляването на годишния процент на разходите се основава на базовото допускане, че договорът за кредит ще остане в сила за уговорения срок и че кредиторът и потребителят ще изпълнят задълженията си ти спазване на условията и сроковете, предвидени в договора за кредит.” Въз основа на горепосоченото може да бъде изведен законосъобразният и логичен извод, че годишният процент на разходите следва да е приложим и определян по еднакъв начин навсякъде в Европейския съюз, изчисляван по математическата формула, обективизирана в приложение I, като в него не бъдат включвани сумите, дължими от потребителя за неспазване на някое от договорните му задължения. Доколкото европейското и националното законодателство изрично изключват възможността неустойката (като сума за неизпълнение на договорно задължение) да бъде включена в годишния процент на разходите, то и твърдението на ищеца за заобикаляне на чл. 19, ал. 4 ЗПК е неоснователно.

IV. По отношение на твърденията за нищожност на неустоечната клауза: 1) По отношение на твърдяното противоречие с добрите нрави: С договорената неустойка кредитополучателят бива мотивиран да предостави обезпечение, ако не в предвидения в общите условия срок, то поне в най[1]кратък времеви период, за да избегне начисляването на неустойката. Следва да бъде

съобразено, че без договарянето на неустойка кредиторът не би могъл да подтикне кредитополучателя да предостави обезпечение по кредитното правоотношение, особено след като вече заемната сума е получена от потребителя. Изложеното разбиране се подкрепя както от правната доктрина, така и от съдебната практика - в Решение № 115 от 01.04.2016 г. по възз. т. д. № 72/2016 г. на Апелативен съд - Пловдив е прието, че с уговаряне на неустойката се цели да се упражни натиск върху длъжника да изпълнява в срок задълженията си под страх от плащане на нещо повече от реално дължимото. По този начин обезпечителната функция на неустойката произтича от стимулиращия ефект за длъжника, който, за да не претърпи неблагоприятните последици от плащането на неустойка, ще положи максимални усилия да изпълни точно задължението. По отношение твърдяната неравноправност по смисъла на чл. 143, т. 19 ззп Съгласно посочената разпоредба неравноправна е клаузата, която не позволява на потребителя да прецени икономическите последици от сключването на договора. Хипотезата на чл. 143, ал. 2, т. 19 ЗПК не е налице, тъй като на потребителя е представена още преди сключването на договора за кредит информацията по чл. 5, ал. 2 ЗПК (доказателство № 2), същата е обективизирана по ясен, разбираем и недвусмислен начин в самия договор, поради което и потребителят е бил наясно с обхвата на своите задължения по кредитното правоотношение. Общите условия на дружеството, включително атакуваната неустоечна клауза са били обект на проверка от Комисията за защита на потребителите (КЗП). КЗП е компетентният публичен правоприлагащ орган, предвиден в Регламент (ЕС) 2017/2394 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2017 година относно сътрудничеството между националните органи, отговорни за прилагането на законодателството за защита на потребителите и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2006/2004. В чл. 5 от приетия на основание чл. 165, ал. 10 ЗЗП Устройствен правилник на Комисията за защита на потребителите към министъра на икономиката и индустрията и на нейната администрация са разписани правомощията на КЗП, сред които са осъществяването на контрол върху предлагането и предоставянето на потребителски кредити (т. 8) и изготвяне на насоки или препоръки във връзка с неравноправни клаузи в договори с общи условия или в договори, използвани в определени отрасли или сектори на дейност (т. 4), Видно от извлечение от Протокол № 3 на КЗП от 12.02.2016 г. не са налице неравноправни клаузи в общите условия на дружеството, за което същото е уведомено с писмо изх. № У-03-4121/10.05.2016 г. като изрично е посочено, че общите условия за потребителски кредити на „Неткредит“ ООД „не се съдържат неравноправни клаузи по смисъла на чл. 143 ЗЗП“. С писмо изх. № 230/21.07.2016 г. „Неткредит“ ООД е уведомило КЗП, че с решение на управителя са приети съответните изменения в клаузите на общите условия, сред които попада и атакуваната неустоечна клауза (виж приложените общи условия, стр. №. 6 т. № 3.2 и следващите, които са общодостъпни и на Интернет страницата на дружеството

[http://www.netcreditbg/potrebitelski\[1\]kredit/obshti-usloviva1](http://www.netcreditbg/potrebitelski[1]kredit/obshti-usloviva1).

На основание чл. 211 ГПК във вр. с чл. 79, ал. 1 ЗЗД предявявам насрещен иск срещу Н. Д. Т., ЕГН *****, с адрес в ***** чрез процесуалния представител адв. М., със съдебен адрес ***** като моля същият да бъде осъден да заплати на „Неткредит“ ООД следните дължими суми по договор за кредит №202210140943540059/14.10.2022 г.: 1656.42 лева - падежирала главница, дължима за периода от 15.12.2022 г. до г., ведно с обезщетение за забава по чл. 86 ЗЗД, начислено върху сумата в размер на 1 656.42 лева за периода от депозирание на исковата молба в съда до окончателното изплащане на вземането; 506.58 лева - падежирала възнаградителна лихва, дължима за периода от г. до 15.06.2023 година; 1137.21 лева - предсрочно изискуема главница, дължима за периода от г. до 15.10.023 г., ведно с обезщетение за забава по чл. 86 ЗЗД, начислено върху сумата в размер на 1137.21 лева за периода от връчване на исковата молба на ответника до окончателното изплащане на вземането. На 14.10.2022 г. между „Неткредит“ ООД, ЕИК 201253421 (като кредитор) и Н. Д. Т., ЕГН ***** (като кредитополучател) е сключен договор за кредит №202210140943540059/14.10.2022 г., който факт не е спорен между страните по делото, съответно моля да бъде отделен като такъв с доклада на съда по делото. В изпълнение на задължението си по чл. 1, ал. 1 във вр. с чл. 2 от договора кредиторът е предоставил заемната сума в размер на 3 000.00 лева по следния начин: чрез банков превод от 14.10.2022 г. (преводно нареждане от 14.10.2022 г.) „Неткредит“ ООД е наредило по личната банкова сметка на Н. Д. Т. с IBAN BG23STSA93000028340166, открита в БАНКА ДСК и посочена в договора за кредит сумата в размер на 1499.41 лева с оглед на сключен между страните Анекс към Договор за потребителски кредит №202210140943540059 от дата 14.10.2022 г., по силата на който страните са постигнали съгласие със сумата в размер на 1500.59 лева кредиторът да погаси да погаси главница в размер на 1500.59 лв., лихва в размер на 00 лв. и неустойки в размер на 0.00 лв. по Договор за потребителски кредит №202207221100030058 от дата 22.07.2022, сключен между Кредитора и Кредитополучателя, а горницата до 3000.00 лева в размер на 1499.41 лева да му бъде наредена по посочената банкова сметка. Съгласно чл. 3 от договор за кредит Н. Д. Т. се е задължил да върне заемната сума ведно с договорената възнаградителна лихва на 12 броя анюитетни (равни) вноски, всяка в размер на 309.00 лева, обхващащи периода от г. до 15.10.2023 година. На основание чл. 175 ГПК представляването от мен дружество признава, че към г. единственото плащане, направено от Н. Д. Т. за погасяване на задължението по кредита е в размер на 309 лева е постъпило на 16.11.2022 година. С плащането е погасена напълно първата месечна вноска по погасителния план и частично вноска № 2. За представляването от мен дружество възниква правото по чл. 8 от договора във връзка с което и от името на „Неткредит“ ООД (ищец по насрещния иск) изрично заявявам, че с настоящата искова

молба дружеството прави нарочно волеизявление за обявяване на договор за кредит №202210140943540059/14.10.2022 г. за предсрочно изискуем. Предвид изложеното в полза на „Неткредит“ ООД е налице правен интерес от предявяването на иск по чл. 79 ЗЗД за осъждане на Н. Д. Т. да заплати на финансовата институция посочените по-горе дължими суми по договор за потребителски кредит. С оглед горните съображения, моля да отхвърлите предявените срещу „Неткредит“ ООД искиви претенции като неоснователни и уважете изцяло предявения насрещен иск, като осъдите Н. Д. Т. да заплати на „Неткредит“ ООД следните дължими суми по договор за кредит №202210140943540059/14.10.2022 г.: 1656.42 лева - падежирала главница, дължима за периода от 15.12.2022 г. до г., ведно с обезщетение за забава по чл. 86 ЗЗД, начислено върху сумата в размер на 1 656.42 лева за периода от депозирание на исковата молба в съда до окончателното изплащане на вземането; 506.58 лева - падежирала възнаградителна лихва, дължима за периода от г. до 15.06.2023 година; 1137.21 лева - предсрочно изискуема главница, дължима за периода от г. до 15.10.023 г., ведно с обезщетение за забава по чл. 86 ЗЗД, начислено върху сумата в размер на 1137.21 лева за периода от връчване на исковата молба на ответника до окончателното изплащане на вземането. „Неткредит“ ООД претендира сторените по делото деловодни разноски включително юрисконсултско възнаграждение в размер на 360.00 лева.

От събраните по делото доказателства, съдът намира за установено от фактическа страна следното:

Съгласно представения с исковата молба от ищеца Договор за потребителски кредит №20221014094354005/14.10.2022г. сключен с „Нет Кредит" ООД и Н. Д. Т., в чл.11 от Договора Кредитодателят се задължава да предостави на Кредитополучателя кредит в размер на 3000.00 лева, а Кредитополучателят /ищецът/, се задължава да върне сумата от 3708 лева, съгласно условията на договора. ГПР по кредита е в 49.72% , а ГЛП в размер също на 41.05% , при срок на кредита от 12 вноски. Посочено е, че вземането на кредитора трябва да бъде обезпечено с банкова гаранция- гаранция по кредита съгласно реда и условията, предвидени в общите условия по договора. Банковата гаранция или гаранцията, издадена от небанкова финансова институция , трябва да бъде за сума в размер на 3708 лева със срок на валидност до 16.10.2023г. В чл.4 ал.3 от Договора са конкретизирани условията, на които трябва да отговаря предоставеното от заемополучателя обезпечение, като е уговорено, съгласно чл.6 от Договора и кредитополучателят декларира, че ако не представи гаранция по кредита в уговорения срок, той дължи на дружеството неустойка

в размер на 2436 лева, която се начислява на месец, считано от изтичане на срока в чл.4 ал.3.

С оглед така установената фактическа обстановка, съдът направи следните правни изводи: Предявен от ищеца Н. Д. Т. против ответника „Неткредит“ООД е иск с правно основание чл.26 от ЗЗД. Съдът намира за безспорно установено по делото, че между страните е бил сключен процесния Договор за потребителски кредит, като същите не оспорват наличието на посочените в него клаузи и условия за изпълнение на възникналите задължения. Договарянето между страните е осъществено чрез средствата за комуникация от разстояние, като договора за заем е сключен във формата на електронен документ при спазване изискванията на Закона за предоставяне на финансови услуги от разстояние, Закона за платежните услуги и платежните системи и Закона за електронния документ и електронния подпис и Закона за задълженията и договорите и сключването му се признава от двете страни. От своя страна ищецът се задължил, при условията и сроковете в този договор, да върне предоставения кредит, както и да заплати уговорената лихва и другите разходи по кредита. Съгласно чл.6 от Договора, в случай, че кредитополучателя не представи на кредитора гаранция по кредита по чл.4 ал.3 от този договор в установения срок и съгласно реда и условията, предвидени в общите условия по договора, той дължи на дружеството неустойка в размер на 2436 лева. Неустойката се начислява на месец, считано от изтичане на срока по чл.4 ал.3. Ако срокът, за който се начислява неустойката е по –кратък от срока между две погасителни вноски, неустойката се начислява на ден и е в размер на 1/30 от месечната неустойка. Неустойката се дължи само за периоди, в които кредита е бил без осигурена гаранция. В този смисъл, ако кредитополучателя осигури надлежна гаранция по кредита, макар и след изтичането на срока по чл.4 ал.3, неустойката спира да се начислява. Ако действието на гаранцията бъде прекратено, независимо по какви причини, считано от деня, в който действието на гаранцията е било прекратено, неустойката отново се начислява. Начислената неустойка се заплаща заедно със следващата погасителна вноска по кредита, съобразно уговорения погасителен план. Видно от разпоредбата на чл.4 ал.3 от Договора е, че в срок до края на следващия ден от сключване на настоящия договор, кредитополучателят е длъжен да предостави на кредитора гаранция по кредита съгласно реда и условията предвидени в общите условия по договора.

Банковата гаранция или гаранцията, издадена от небанкова финансова институция, трябва да бъде за сума в размер на 3708 лева със срок на валидност до 16.10.2023г. На последно място, страните се договорили в чл.13 ал.2 от Договора, че вземанията на кредитора за лихви, обезщетения, главница, неустойки и други дължими плащания се запазват и след прекратяване на действието на договора.

С оглед така установената фактическа обстановка, съдът направи следните правни изводи: Безспорно установено по делото е, че между страните е възникнало облигационно правоотношение въз основа на сключен на 14.10.2022г. Договор за потребителски кредит, намиращ своята правна регламентация в ЗПК. Няма спор между страните, че ответникът "Недкредит" ООД представлява финансова институция по смисъла на чл.3, ал.2 от ЗКИ, поради което може да отпуска заеми със средства, които не са набавени чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства, което го определя като кредитор по смисъла на чл. 9, ал. 4 ЗПК. Безспорно е и обстоятелството, че ищецът е потребител по смисъла на чл.9, ал.3 ЗПК. На последно място, не се спори, че във връзка с процесния договор на ищеца е бил предоставен кредит в размер на 3000 лева, който той реално е получил и е следвало да върне на 12 равни месечни вноски до 15.10.2023г., чиято обща стойност е 3708 лева. Спорно по делото е нищожна ли е клаузата на чл.6 от Договора за плащането от страна на ищеца на неустойка от 2436 лева, поради противоречие на закона и добрите нрави. На първо място, съдът намира, че ищецът има правен интерес от така предявения иск, тъй като към момента на депозиране на исковата молба в съда срока на процесния договор за кредит не е бил изтекъл, като тя е продължавала да дължи изпълнение на задълженията си по него. Обстоятелството, че след изтичане на неговия срок на 15.10.23г., както и в хода на производството по делото ответника не е заявил изрично, че претендира плащането на неустойка от ищеца не означава, че той не може да търси такава, още повече предвид разпоредбата на чл. 13 ал.2 от Договора, съгласно която вземанията на кредитора за лихви, обезщетения, главница, неустойки и други дължими плащания се запазват и след прекратяване на действието на договора. За да бъде уважен така предявения иск, ищецът следва да установи, недействителност на клаузата за неустойка на посочените в исковата молба основания. Обратно, в тежест на ответника е да докаже валидност на клаузата за неустойка за неизпълнение на задължение за

предоставяне на обезпечение. Критериите дали е налице нищожност поради противоречие с добрите нрави на неустойка, се съдържат в ТР № 1 от 15.06.2010 г. по т. д. № 1/2009 г. на ОСТК на ВКС, а именно - такава е неустойката, която е уговорена извън присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции. Преценката за нищожност се извършва в зависимост от специфичните за всеки конкретен случай факти и обстоятелства, при съобразяване на примерно посочени критерии, като естеството и размер на обезпеченото с неустойката задължение, обезпечение на поетото задължение с други, различни от неустойката правни способи, вида на самата уговорена неустойка и на неизпълнението, за което е предвидена, съотношението между размера на неустойката и очакваните за кредитора вреди от неизпълнението. В този смисъл решение № 107/25.06.2010 г. на ВКС по т. д. № 818/2009 г., II т.о./. От друга страна, съгласно разпоредбата на чл.143 т.5 от ЗЗП, неравноправна е тази клауза, която задължава потребителя при неизпълнение на негови задължения да заплати необосновано високо обезщетение за неустойка, като съгласно чл.145 ал.1 от ЗЗП, неравноправността се преценява към момента на сключването на договора при вземане предвид видът на стоката и услугата- предмет на договора, всички обстоятелства, свързани с неговото сключване, както и всички останали клаузи на договора или на друг договор, от който зависи, а според чл.146 ал.1 от ЗЗП, неравноправните клаузи в договора са нищожни, освен ако са уговорени индивидуално. Определената изцяло от кредитора методика за изчисляване на неустойката в размер, многократно завишен спрямо обезщетението, дължимо за евентуално предвидимите от забавата вреди, е в разрез с принципа на добросъвестност и води до наличие на клаузи, създаващи значително неравновесие между правата и задълженията на кредитора и потребителя на кредита, като последния е задължен да заплати необосновано висока неустойка. В случая страните са уговорили клауза за задължаване на кредитополучателя да осигури надлежно обезпечение на кредитора в срок до края на следващия ден от подписване на договора, а именно да представи банкова гаранция или гаранция от небанкова финансова институция със срок на валидност до 16.10.23г. в размер на 3708 лева, като при неизпълнение е предвидено в чл.6 ал.1 от Договора да се заплати неустойка във фиксиран размер от 2436 лева. Така предвидената клауза за неустойка поради неизпълнение на договорно задължение за представяне на

гаранция противоречи на чл. 21, ал. 1 от ЗПК. Съгласно чл. 21, ал. 1 ЗПК всяка клауза в договор за потребителски кредит, имаща за цел или резултат заобикаляне на изискванията на закона, е нищожна. Така, както е уговорена, неустойката е предназначена да санкционира заемателя за виновното неспазване на договорното задължение за предоставяне на обезпечение. Задължението за обезпечаване на главното задължение има вторичен характер и неизпълнението му не рефлектира пряко върху същинското задължение за погасяване на договора за паричен заем, съобразно договора и общите условия. Съдът намира, че въведените в договора изисквания за вида обезпечение и срока за представянето му създават значителни затруднения на длъжника при изпълнението му до степен, то изцяло да се възпрепятства. Непредоставянето на обезпечение не води до претърпяването на вреди за кредитора, който би следвало да прецени възможностите на заемотателя да предостави обезпечение и риска по предоставянето на заем към датата на сключването на договора с оглед на индивидуалното договаряне на договорните условия. Макар и да е уговорена като санкционна доколкото се дължи при неизпълнение на договорно задължение, неустойката води до скрито оскъпяване на кредита. Неустойката по съществото си е добавък към възнаградителната лихва и в този смисъл би представлявала сигурна печалба за заемотателя, която печалба би увеличила стойността на договора. Основната цел на така уговорената неустоечна клауза е да доведе до неоснователно обогатяване на заемотателя за сметка на заемополучателя, до увеличаване на подлежаща на връщане сума. Уговорената в Договора неустойка от 3708 лева е в размер над сумата на отпуснатия кредит от 3000 лева, като по този начин безспорно е нарушен принципа на добросъвестност и справедливост. Тъй като противоречието между клаузата за неустойка и добрите нрави е налице още при сключването на договора, то следва извода, че в конкретния случай не е налице валидно неустоечно съглашение и съобразно разпоредбата на чл.26, ал.1 във вр. с ал.4 ЗЗД, в тази си част договорът изобщо не е породил правно действие, а нищожността на тази клауза е пречка за възникване на задължение за неустойка при наличие на предпоставките на чл.4, ал.3 от договора.

Съдът счита, че нищожността на горепосочената клауза от процесния договор, води до недействителност и на самата сделка сключена между страните. Изхождайки от предмета на Договор за потребителски кредит и

страните по него – физическо лице, което при сключване на контракта действа извън рамките на своята професионална компетентност и финансова институция по смисъла на чл.3, ал.1 ЗКИ, предоставяща кредита в рамките на своята търговска дейност, съдът приема, че процесния договор има характеристиките на договор за потребителски кредит, чиято правна уредба се съдържа в действащия ЗПК, в който законодателят предявява строги изисквания за формата и съдържанието на договора за потребителски кредит, уредени в глава трета, чл.10 и чл.11. За да бъде даден отговор на въпроса дали процесния договор е изцяло нищожен, поради противоречие със закона, следва да се имат предвид разпоредбите на глава VI от ЗПК- „Недействителност на договора за потребителски кредит. Неравноправни клаузи“, сред които е и чл.22, съгласно който когато не са спазени изискванията на чл.10 ал.1 ,чл.11 ал.1 т.7-12 и 20 и ал.2 и чл.12 ал.1 –9, договорът за потребителски кредит е недействителен. Според т.9 и т.10 на чл.11 от ЗПК, договорът трябва да съдържа лихвения процент по кредита, условията за прилагането му и индекс или референтен лихвен процент, който е свързан с първоначалния лихвен процент, както и периодите, условията и процедурите за промяна на лихвения процент, както и годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на ГПР в приложение №1 начин. Неспазването на всяко едно от посочените изисквания, законът санкционира с недействителност на договора- чл.22 от ЗПК. Според разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК договорът трябва да съдържа годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение No 1 начин. В §1, т. 2 от ДР на ЗПК е дадена легална дефиниция за "Обща сума, дължима от потребителя" и това е сборът от общия размер на кредита и общите разходи по кредита на потребителя. В договора като обща сума, която следва да бъде върната е посочена сумата 3708 лева, която включва отпуснатия кредит 3000 лева и 708 лева- лихва, при ЛПК в размер на 41.05% и ГПР-49.72%, но не е ясно същия от какво се формира. Не са посочени взетите предвид допускания, каквото е изискването на чл.11 ал.1 т.10 от ЗПК. В Договора липсва конкретизация относно начина,

по който е формиран посочения ГПР, което води до неяснота относно включените в него компоненти, а това от своя страна е нарушение на основното изискване за сключване на договора по ясен и разбираем начин /чл.10 ал.1 от ЗПК/. В общата сума не е включено допълнителното плащане за неустойка. При неизпълнение на задължението да представи обезпечение на кредита в срок, кредитополучателя дължи неустойка на кредитора. Сумата за неустойка несъмнено следва да бъде включена в ГПР, тъй като е разход във връзка с предоставяне на кредита по смисъла на чл.19, ал.1 ЗПК. В този случай обаче, с включването на неустойката, към ГПР от 49.72%, действителния такъв би нараснал многократно над допустимата стойност, която е пет пъти размера на законната лихва за просрочени задължения в лева /ОЛП на БНБ + 10 пункта x 5/. В този смисъл, обстоятелствата относно включените в ГПР компоненти следва да бъдат ясно посочени при сключване на договора, за да може потребителя да прецени дали да сключи договора за кредит при така определените условия за връщането на заетата сума. С оглед това, съдът намира, че при сключването на процесния договор и чрез предвиждане на неустойката, което е свързано с допълнителни разходи за потребителя за заплащането ѝ, е заобиколена императивната разпоредба на чл. 19, ал. 4 от ЗПК, ограничаваща максималния размер на годишния процент на разходите по кредита. Предвид горното, посочените в договора размери на годишния процент на разходите и общата сума, дължима от потребителя, не съответстват на действително уговорените такива, налице е неяснота при определяне на ГПР, което води до недействителност на договора /чл.22 ЗПК/. Действително, съгласно разпоредбата на чл.26 ал.4 от ЗЗД, нищожността на отделни части не влече нищожност на договора, когато те са заместени по право от повелителните правила на закона или когато може да се предположи, че сделката би била сключена и без недействителните ѝ части. В случая не е налице нито една от тези две хипотези- нищожната клауза на процесния договор за кредит относно определянето на ГПР да бъде заместена по право от повелителни норми на закона, или че договора за потребителски кредит би бил сключен и ако в него не е включена клаузата определяща ГПР, тъй като той е въведен като изрично изискване в чл.11 ал.1 т.9 и т.10 от ЗПК. Поради това, в настоящия случай не е приложима нормата на чл.26 ал.4 от ЗЗД и нищожността на посочената по-горе клауза от договора обуславя недействителността на целия договор. В заключение, съдът намира, че

сключения между страните Договор за потребителски кредит №202210140943540059 от 14.10.22г. следва да бъде прогласен за нищожен, на основание чл.26 ал.1 пр.1 от ЗЗД, вр. чл.22 вр. чл.11, ал.1, т.10 ЗПК, поради противоречие със закона. Предвид изложеното, съдът намира, предявения иск, с който се иска да бъде прогласен за нищожен Договор за потребителски кредит №202210140943540059 от 14.10.22г. , сключен между „Неткредит“ООД и Н. Д. Т. на основание чл.26 ал.1 от ЗЗД вр.чл.22, вр.чл.11 и чл.19 ал.4 от ЗПК, за основателен и доказан. Доколкото съдът намира предявения главен иск за основателен, той не дължи произнасяне по предявения от ищеца евентуален иск за прогласяване за нищожна, като противоречаща на закона и добрите нрави на клаузата на чл.6 ал.1 от Договор за потребителски кредит №202210140943540059 от 14.10.22г. ., сключен между „Неткредит“ООД и Н. Д. Т., предвиждаща заплащането на неустойка от 2436 лева.

По приетия за съвместно разглеждане насрещен иск: Договорът за кредит е нищожен. Несъмнено обаче ищецът получава сумата от 3000 лева. Налице е отпаднало основание за горното. Неоспорено от страните по делото е, че на 16.11.2022г. ищецът е направил единствено плащане за погасяване на задължението по кредита в размер на 309 лева, с което плащане е погасена напълно първата месечна вноска по погасителния план и частично вноска №2. Ответникът по насрещния иск прави възражение за прихващане на тази сума, при разглеждане на насрещния иск. Установи се, че договорът е сключен при общи условия. Установи се че към момента на приключване на устните състезания е настъпил падежа и на последната вноска по заема, поради което същия е изцяло изискуем. Безспорно се прие, че е платена сума в размер на 309 лева. Когато обаче се прави извод че договорът за потребителски кредит е недействителен, какъвто е настоящия случай съгласно [чл.23 от ЗПК](#) потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита. Чистата сума в конкретния случай е 3000 лева, като ответника по него е платил 309 лева. Ето защо дължими на ищеца по насрещния иск НЕТ КЕРДИТ ООД е сума в размер на 2691 лева, като до претендирания размер от 2793.63 лева цялата главница предвид настъпилия падеж и на последната вноска към датата на приключване на устните състезания, следва да се отхвърлят. Следва да се отхвърлят като неоснователни и другите претенции за лихви, предвид че се

дължи единствено чистата стойност по кредита.

По разноските:

Предвид изхода на делото по предявените от Н. Д. Т. срещу Неткредит“ООД, иск се дължи адвокатски хонорар на адв.М.М.-ПАК, на основание чл.38,ал.2 от Закона за адвокатурата съобразно уважената част от главния и отхвърлената част по насрещния иск в размер на 1157 лева с ДДС, както и 245.76 лева държавна такса по главния иск, която да се заплати от ответника на ищеца Т.. В полза на ответника и ищец по насрещния иск „Неткредит“ ООД, следва да се присъдят разноски съразмерно с уважената част от насрещния иск в размер на 294 лева.

Така мотивиран Димитровградският районен съд,

РЕШИ:

ПРОГЛАСЯВА нищожността на Договор за потребителски кредит №202210140943540059 от 14.10.2022г., сключен между "Неткредит" ООД, ЕИК 201253421, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. Лъчезар Станчев 3 (Литекс Тауър), ет. 10, представлявано от И. Н. Х. — управител и Н. Д. Т., с ЕГН *****, от Димитровград, *****, на основание чл.26 а.1 от ЗЗД, като противоречащ на императивните разпоредби на чл.22 от ЗПК вр.чл.11 ал.1 т.10 вр.чл.19 ал.4 от ЗПК.

ОСЪЖДА Н. Д. Т., с ЕГН *****, от Димитровград, *****, да заплати на "Неткредит" ООД, ЕИК 201253421, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. Лъчезар Станчев 3 (Литекс Тауър), ет. 10, представлявано от И. Н. Х. — управител, сумата от 2691/две хиляди шестстотин деветдесет и един лева/,представляваща чистата стойност по кредита,като отхвърля исковете за главница до претендирания общ размер от 2793,63 лева, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 15.10.2023г. до окончателното изплащане; ведно с обезщетение за забава по чл. 86 ЗЗД, начислено върху сумата в размер на 1 656.42 лева за периода от депозиране на исквата молба в съда до окончателното изплащане на вземането; 506.58 лева - падежирава възнаградителна лихва, дължима за периода от15.12.2022г. до 15.06.2023 година; обезщетение за забава по чл. 86

ЗЗД, начислено върху сумата в размер на 1137.21 лева за периода от връчване на исковата молба на ответника до окончателното изплащане на вземането.

ОСЪЖДА "Неткредит" ООД, ЕИК 201253421, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. Лъчезар Станчев 3 (Литекс Тауър), ет. 10, представлявано от И. Н. Х. — управител, да заплати на адв.М. В. М., пълномощник на ищеца Н. Д. Т. сумата в размер на 1157 лева /хиляда сто петдесет и седем лева/ – адвокатски хонорар.

ОСЪЖДА "Неткредит" ООД, ЕИК 201253421, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. Лъчезар Станчев 3 (Литекс Тауър), ет. 10, представлявано от И. Н. Х. — управител, да заплати на Н. Д. Т., с ЕГН *****, от Димитровград, ***** сумата в размер на 245.76/двеста четиридесет и пет лева и 76 ст./-деловодни разноси.

Решението може да бъде обжалвано пред Окръжен съд-Хасково в двуседмичен срок от съобщението за неговото обявяване.

Съдия при Районен съд – Димитровград: _____